18/04/2021

Μαρία η Αιγυπτία: Το φωτεινότερο παράδειγμα μετανοίας

/ Γνώμες

Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Αλέξιος Εγκλειστριώτης

Κυριακή Ε' των Νηστειών. Πλησιάζουμε ήδη στο τέλος της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, προσεγγίζουμε στον τελικό λειτουργικό προορισμό μας, που είναι η βίωση του σταυρικού πάθους και η συμμετοχή μας στη χαρά της Αναστάσεως του Κυρίου μας.

Η Εκκλησία μας, μας προβάλλει σήμερα ένα πρότυπο μετάνοιας, το παράδειγμα και την οσιακή ζωή της Μαρίας της Αιγυπτίας, η οποία για δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια ζούσε μέσα στην αμαρτία.
Έζησε τον έκτο αιώνα, όταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Ιουστινιανός. Από τα δώδεκα της χρόνια εγκατέλειψε τους γονείς της, εγκαταστάθηκε στην Αλεξάνδρεια και ζούσε μέσα στην ακολασία, ακολουθώντας το δρόμο της διαφθοράς, παρασύροντας πολλούς ανθρώπους στην ηθική καταστροφή.

Μία από τις μεγαλύτερες πόρνες της εποχής της, που μπόρεσε όμως να αναδειχθεί ως το φωτεινότερο αιώνιο πρότυπο μετάνοιας. Ζούσε στην ασωτία. Ασκούσε την πορνεία από πάθος και μόνο, χωρίς να ζητά χρήματα, ζώντας στο βούρκο της αμαρτίας και της σαρκικής ακολασίας. Όμως ο Θεός τελικά μεριμνά για όλους τους ανθρώπους, για να οδηγηθούν στη σωτηρία τους. Η θεία Πρόνοια δεν την εγκατέλειψε. Ο πολυεύσπλαχνος Θεός οδήγησε τα βήματά της για επίσκεψη στους Αγίους Τόπους.

Η Μαρία η Αιγυπτία ταξίδευε για να επισκεφθεί τα Ιεροσόλυμα και να συμμετάσχει, στους εορτασμούς για την Ύψωση του Τιμίου Σταυρού, ενώ η ίδια πήγαινε για να μολύνει ακόμα πιο πολύ τη ψυχή και το σώμα της, παρασύροντας και τους προσκυνητές στην αμαρτία. Όμως ο Θεός ενεργούσε το δικό Του σχέδιο σωτηρίας της.

Φθάνοντας στα Ιεροσόλυμα, όταν θέλησε να εισέλθει στον Ιερό Ναό της Αναστάσεως, αισθάνθηκε μέσα της μια αόρατη δύναμη να την παρεμποδίζει να εισέλθει. Αυτό ήταν το θεϊκό σημάδι, που τελικά θα την οδηγούσε στην επιστροφή και στη μετάνοια της. Πληγώθηκε πολύ η καρδιά της, προσευχήθηκε στην Παναγία, δίνοντας της την υπόσχεση ότι θα σταματήσει πλέον να μολύνει την ψυχή της, με πονηρές επιθυμίες και ηδονές. Έτσι μπόρεσε τη δεύτερη φορά που δοκίμασε και τελικά μπήκε στο Ναό.

Προσκύνησε τον Τίμιο Σταυρό και τηρώντας την υπόσχεση της στην Παναγία, αναχώρησε και πέρασε στην πέραν του Ιορδάνου έρημο, όπου για 47 ολόκληρα χρόνια έζησε μια ζωή μετάνοιας και σκληρής άσκησης, χωρίς ποτέ να δει άνθρωπο. Με όπλο της τη δύναμη του Σταυρού αντιστάθηκε γενναία κατά του διαβόλου κερδίζοντας “το βραβείον της νίκης” με τον αγώνα της ασκήσεως της (δοξαστικό Εσπερινού Κυριακής Ε’ Νηστειών).

Με την αδιάλειπτη προσευχή της, τη νηστεία και τα δάκρυα της μετάνοιάς της, αξιώθηκε να φθάσει στην απάθεια, υπερβαίνοντας την ανθρώπινη φύση της. Τόσο πολύ αγωνίστηκε που αξιώθηκε να αποκτήσει ζωή αγγελική και υπεράνθρωπη. Ένα χρόνο πριν το τέλος της ζωής της αξιώθηκε να συναντήσει τον ερημίτη Όσιο Ζωσιμά, στον οποίο διηγήθηκε όλη της την ιστορία, εξομολογήθηκε και τον παρεκάλεσε να την κοινωνήσει των αχράντων μυστηρίων. Αυτό έγινε ένα χρόνο μετά, την Μεγάλη Πέμπτη. Κοινώνησε και παρέδωσε την ψυχή της στο Θεό, εξιλεώνοντας έτσι και ευαρεστώντας τον Θεό. Η Οσία Μαρία η Αιγυπτία έκτοτε παρέμεινε στην ιστορία της Εκκλησίας μας ως το φωτεινότερο παράδειγμα μετάνοιας.

Αυτό το παράδειγμα μετάνοιας μας προβάλλει η Εκκλησία μας και μάλιστα λίγο πριν φθάσουμε στο ιερό Πάσχα, για να αντλήσουμε όλοι ωφέλιμα και ψυχωφελή διδάγματα. Το παράδειγμα της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας υποβάλλει και σε μας, έστω και στην δωδεκάτη, να αποβάλουμε όλοι τον παλαιό μας άνθρωπο και να ενδυθούμε τον καινούριο, τον ανακαινισμένο, εξαφανίζοντας έτσι τον ρύπο των δικών μας αμαρτιών.

Πως; Με τη ριζική αναθεώρηση της ίδιας της ζωής μας, με τα δάκρυα της μετανοίας μας, τις νηστείες και προσευχές μας, με την σκληρή πάλη ενάντια στους πειρασμούς, στα πάθη και στις αδυναμίες μας. Το πιο δυνατό όπλο που διαθέτουμε, απέναντι στις δαιμονικές δυνάμεις, απέναντι στην αμαρτία, είναι η μετάνοια μας. Η μετάνοια και εξομολόγηση μας, μας δίνουν τη δυνατότητα να σβήσουμε κάθε αμαρτία, ξεκινώντας μια εντελώς καινούρια ζωή.

Η απλή εξομολόγηση και μόνο από μόνη της δεν μπορεί να μας προσφέρει τίποτα, αν δεν προηγείται η ειλικρινής μετάνοια μας. Ο Θεός ζητά από μας ειλικρινή μετάνοια, επίγνωση των αμαρτιών μας, συντριβή της καρδιάς, πολλά δάκρυα και πόνο ψυχής, γιατί πληγώσαμε, με τις αμαρτίες μας, τον σταυρωθέντα για τη δική μας σωτηρία Χριστό και Θεό μας.

Μόνο έτσι ευαρεστούμε τον Θεό, μόνο έτσι επανασυνδεόμαστε με τη Θεία Χάρη και φιλανθρωπία Του. Για να αξιωθούμε, απ’ αυτή τη ζωή, να κερδίσουμε την Βασιλεία των Ουρανών, πρέπει να ξεριζώσουμε από μέσα μας τα πάθη και τις αμαρτίες μας, με τη διαρκή μετάνοια μας. Η μετάνοια μπορεί να σώσει και τον πιο μεγάλο αμαρτωλό και εγκληματία. Ας έχουμε όλοι θάρρος.
Ο Ιησούς Χριστός ήλθε στη γη, για να σώσει όχι τους δίκαιους αλλά τους αμαρτωλούς, γι’ αυτό και μας καλεί σε διαρκή μετάνοια: “Ουκ ήλθον καλέσαι δικαίους, αλλά αμαρτωλούς εις μετάνοιαν ” (Μάρκ. 2,17).

Με την προσευχή, την νηστεία και την μετάνοια μας, ναι, μπορούμε να νικήσουμε τους δαίμονες, μπορούμε να υπερβούμε τα πάθη και τις αμαρτίες μας και να φθάσουμε κι εμείς στο δικό μας “Πάσχα”, να διαβούμε κι εμείς το δικό μας πέρασμα, απ’ αυτό τον κόσμο, που μας οδηγεί στην αληθινή αρχή της νέας “ανεσπέρου ημέρας” της Βασιλείας του Θεού, κερδίζοντας την αιώνια ζωή και αθανασία.

Ιδιαίτερα αυτή την πολύ δύσκολη περίοδο δοκιμασίας που διανύουμε, με τη συνεχιζόμενη πανδημία του κορωνοιού, καλούμαστε όλοι να δείξουμε, έστω και την υστάτη, σημεία ειλικρινούς μετάνοιας, ακολουθώντας το παράδειγμα της Μαρίας της Αιγυπτίας, για να ελκύσουμε έτσι τη χάρη του Θεού, δίνοντας το

παράδειγμα και σε όσους παραμένουν ακόμη αδιάφοροι και χλιαροί στην πίστη τους.

Ας δείξουμε όλοι σημεία επιστροφής, πειθόμενοι σε όσα οι άγιοι πατέρες μας, μας προτρέπουν. Να δείξουμε, δηλαδή, πραγματική μετάνοια, για να εξιλεωθούμε. Ας αφουγκραστούμε όλοι τον διαχρονικό λόγο του δικού μας πολιούχου Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου και θαυματουργού, του μεγαλύτερου Εκκλησιαστικού Συγγραφέα, Θεολόγου, ρήτορα και διδασκάλου, του ΙΒ’ αιώνα.

“Ταύτα δε συγκεχώρηται γενέσθαι, δι’ αμαρτίας όγκον, ψήφω Θεού δικαία, ίνα ταπεινωθέντες καταξιωθώμεν ίσως συγγνώμης” (Περί των κατά χώραν Κύπρον Σκαιών, Συγγράμματα τόμος Ε’, Πάφος 2005, σελ.405).

18 Απρίλιου 2021, Κυριακή Ε’ των Νηστειών